

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 26-07-2022

Znak: BiZK.VII.431.4.2022

Pani
Milena Witzak
Dyrektor Naczelny
Powiatowego Zakładu Opieki
Zdrowotnej w Starachowicach

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 31 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹, art. 111 ust. 1 i 2 oraz art. 113 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej², a także art. 49 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców³ oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia kontroli podmiotów leczniczych z dnia 20 grudnia 2012 r.⁴, w dniu 26 maja 2022 r. przeprowadzona została kontrola problemowa szpitalnego oddziału ratunkowego w Powiatowym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Starachowicach.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie: Agnieszka Pawińska – Baradzi – inspektor wojewódzki w Oddziale Ratownictwa Medycznego – przewodnicząca zespołu kontrolnego oraz Paweł Kubicki – Wojewódzki Koordynator Ratownictwa Medycznego – członek zespołu kontrolnego.

Przedmiotem kontroli były zagadnienia związane z organizacją jednostki systemu w zakresie zgodności działania z ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz spełniania wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 roku w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego⁵ a także funkcjonowanie systemu TOPSOR, w tym zapewnienie minimalnych wymagań funkcjonalnych oraz technicznych koniecznych do prawidłowego działania systemu – na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia

¹ t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2053 ze zm.

² t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 633 ze zm.

³ t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162

⁴ t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1331

⁵ t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 2048

z dnia 30 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzającego trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym⁶.

Ocena działalności jednostki:

Na podstawie ustaleń zespołu kontrolnego, działalność Szpitalnego Oddziału Ratunkowego funkcjonującego w Powiatowym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Starachowicach, w zakresie objętym tematyką kontroli – oceniam pozytywnie.

W toku kontroli ustalono, że Szpitalny Oddział Ratunkowy jest zorganizowany w podmiocie leczniczym, który spełnia wymagania określone w § 4 rozporządzenia. W Powiatowym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Starachowicach funkcjonują jednostki organizacyjne wyspecjalizowane w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego – wykazane w Planie działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne tj.:

- Oddział Kardiologiczny;
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- Oddział Chirurgii Ogólnej,
- Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej,
- Oddział Chorób Wewnętrznych I o Profilu Nefrologicznym,
- Oddział Chorób Wewnętrznych II o Profilu Gastrologicznym,
- Oddział Neurologiczny z Pododdziałem Udarowym,
- Oddział Położniczo - Ginekologiczny,
- Oddział Pediatryczny,
- Oddział Okulistyczny,
- Oddział Chorób Zakaźnych,

Szpitalny Oddział Ratunkowy zlokalizowany jest na poziomie wejścia dla pieszych i podjazdu specjalistycznych środków transportu sanitarnego do oddziału, z osobnym wejściem dla pieszych, oddzielnym od trasy podjazdu specjalistycznych środków transportu sanitarnego. Wejście dla pieszych i podjazd dla ambulansów do oddziału są zadaszone, podjazd jest zamykany i otwierany automatycznie w celu ochrony przed wpływem czynników atmosferycznych, jest przelotowy dla ruchu specjalistycznych środków transportu sanitarnego oraz wyraźnie oznakowany wzdłuż drogi dojścia i dojazdu. Zapewniony jest bezkolizyjny dojazd 4 ambulansów pod oddział. Wejście dla pieszych i podjazd dla karetek są zorganizowane niezależnie od innych wejść i podjazdów do budynku szpitala, przystosowane również do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Oddział posiada własne bezkolizyjne trakty komunikacyjne, niezależne od ogólnodostępnych traktów szpitalnych. Powierzchnia jest wystarczająca dla prawidłowego funkcjonowania wszystkich jego obszarów wymienionych w § 5 cyt. rozporządzenia. Trakt komunikacyjny zapewnia swobodne przemieszczanie się chorych oraz towarzyszących im osób.

---

⁶ Dz.U. z 2021 r., poz.1182

Lokalizacja SOR zapewnia łatwą komunikację z oddziałem anestezjologii i intensywnej terapii, zespołem operacyjnym, pracownią diagnostyki obrazowej. W ramach działu Diagnostyki Obrazowej funkcjonują: pracownia USG, pracownia RTG, pracownia tomografii komputerowej, pracownia rezonansu magnetycznego, gdzie w systemie całodobowym wykonywany jest pełny zakres diagnostyki radiologicznej. Całodobowo dostępne jest medyczne laboratorium diagnostyczne.

W Szpitalnym Oddziale Ratunkowym funkcjonują następujące obszary:

- 1) segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć;
- 2) resuscytacyjno – zabiegowy;
- 3) wstępnej intensywnej terapii;
- 4) terapii natychmiastowej;
- 5) obserwacji;
- 6) konsultacyjny.

Na minimalne wyposażenie Oddziału do przyłóżkowego wykonywania badań składa się:

- 1) analizator parametrów krytycznych,
- 2) przyłóżkowy zestaw RTG,
- 3) przewoźny ultrasonograf.

Obszar segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć - zlokalizowany jest bezpośrednio przy wejściu do Oddziału. Wyznaczono dwa stanowiska, gdzie przyjmowane są osoby znajdujące się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. W ramach obszaru funkcjonuje system TOPSOR.

W obrębie obszaru segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć wyodrębniono:

- 1) stanowisko wyposażone w środki łączności zapewniające: łączność radiową z zespołami ratownictwa medycznego, dyspozytorem medycznym i zespołem HEMS, łączność wewnątrzszpitalną, która odbywa się przez telefony komórkowe oraz telefony wewnętrzne szpitala, w ramach stanowiska działa system nagłaśniający, służący do wywoływania pacjentów SOR,
- 2) stanowisko dekontaminacji,
- 3) stanowisko rejestracji medycznej wyposażone w sprzęt niezbędny do rejestracji i przyjęć osób przywożonych przez zespoły ratownictwa medycznego oraz tych, którzy sami zgłaszają się na Oddział, w obydwu przypadkach podstawą do zarejestrowania pacjenta i wdrożenia triażu jest bilet pobrany z biletomatu.

Obszar resuscytacyjno – zabiegowy składa się z jednej sali z dwoma stanowiskami resuscytacyjnymi, jednak rozmiar sali pozwala na ulokowanie w niej, w razie konieczności, nawet 5 osób. Wyposażenie stanowisk resuscytacyjnych zapewnia monitorowanie i podtrzymywanie funkcji życiowych, prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowo-mózgowej oraz około urazowej, a także wykonywanie podstawowego zakresu wczesnej diagnostyki i wstępnego leczenia urazów. Stanowiska wyposażone są zgodnie z wymaganiami zawartymi w § 7 ust. 3 – 4 cyt. rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W obszarze wstępnej intensywnej terapii znajdują się cztery stanowiska intensywnej terapii, gdzie wykonywany jest pełny zakres wczesnej diagnostyki i wstępnego leczenia chorych niestabilnych krążeniowo i oddechowo, wdrażana jest resuscytacja krążeniowo-oddechowo-mózgowa, prowadzona jest terapia bólu, wstępne leczenie zatruc, monitorowanie i podtrzymywanie funkcji życiowych, opracowuje się chirurgicznie rany i drobne urazy.

Obszar terapii natychmiastowej – zorganizowany jest zgodnie z wymogami zawartymi w § 9 rozporządzenia ws. SOR, składa się z sali zabiegowej i sali opatrunków gipsowych, sale wyposażone są w wymagany sprzęt medyczny i produkty lecznicze, jak również zapewniony jest dostęp do źródła tlenu, powietrza i próżni.

Obszar obserwacji - w skład wchodzi 7 stanowisk, wyposażonych w wyroby medyczne i produkty lecznicze umożliwiające monitorowanie czynności życiowych. Obszar spełnia wymagania określone w § 10 cyt. rozporządzenia Ministra Zdrowia tj. stanowiska wyposażone są w sprzęt medyczny umożliwiający monitorowanie rytmu serca i oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, temperatury powierzchniowej i głębokiej oraz stosowanie biernej tlenoterapii i prowadzenie infuzji dożylnych.

Obszar konsultacyjny – wyznaczone są cztery stanowiska badań lekarskich. Wyposażenie obszaru umożliwia przeprowadzanie badań lekarskich i konsultacji specjalistycznych.

Zgodnie z zapisem § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego, w Oddziale zapewniona jest możliwość krótkotrwałej izolacji pacjenta, u którego stwierdzono chorobę zakaźną lub z podejrzeniem zachorowania na chorobę zakaźną.

Lądowisko dla potrzeb ZRM HEMS, którego lokalizacja pozwala na przyjęcie pacjenta do SOR bez pośrednictwa środka transportu, jest przystosowane do lądowań i startów śmigłowca ratunkowego przez całą dobę.

Zespół kontrolny uzyskał od Kierownika SOR informację, że kwestię transportu między szpitalnego w przypadku pacjentów trafiających na Oddział, będących po diagnostyce i wymagających leczenia specjalistycznego w innych podmiotach leczniczych, rozwiązano podpisując umowę z podmiotem zewnętrznym, który w razie potrzeby realizuje na zlecenie szpitala transport specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego z lekarzem w składzie zespołu transportowego.

Zgodnie z § 12 ust. 1 cyt. rozporządzenia minimalne zasoby kadrowe SOR stanowią:

- 1) ordynator oddziału (lekarz kierujący oddziałem),
- 2) pielęgniarka oddziałowa, będąca pielęgniarką systemu,
- 3) lekarze w liczbie niezbędnej do zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania oddziału, w tym co najmniej jeden lekarz systemu przebywający stale w oddziale,
- 4) pielęgniarki lub ratownicy medyczni w liczbie niezbędnej do zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania oddziału.

W toku kontroli ustalono, że Oddziale zatrudnieni są:

- kierownik SOR,
- 25 lekarzy, zabezpieczających prawidłowe funkcjonowanie SOR,
- pielęgniarka oddziałowa,
- 30 pielęgniarek i pielęgniarzy
- 10 ratowników medycznych.
- 7 rejestratorek medycznych

Funkcję kierownika Szpitalnego Oddziału Ratunkowego pełni lekarz systemu Pan Arnold Kocia, natomiast pielęgniarką oddziałową jest Pani Małgorzata Stankowska.

Na podstawie art. 33 a ust. 1 pkt 4 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz zgodnie z § 15 pkt 3a rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego, od dnia 1 lipca 2021 r. SOR ma obowiązek przeprowadzania segregacji medycznej pacjentów z wykorzystaniem systemu TOPSOR. Działanie systemu reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie systemu zarządzającego trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym.

Kontrolujący stwierdzili, że w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Szpitala w Starachowicach funkcjonuje, zgodnie z obowiązującymi przepisami, system TOPSOR. Oddział jest wyposażony we wszystkie urządzenia wymagane do obsługi systemu tj. automaty do biletów, wyświetlacze - zainstalowane w obszarze segregacji medycznej, służące do przekazywania informacji o kolejności i czasie oczekiwania na konsultacje lekarskie, terminal stanowiskowy, 3 tablety, zestaw nagłaśniający, komputer oraz kardiomonitor umożliwiający komunikację z TOPSOR przez eksportowanie danych.

Przy wejździe dla zespołów ratownictwa medycznego i wejściu dla pacjentów znajdują się dwa automaty biletowe, trzeci - w postaci drukarki nabiurkowej znajduje się w rejestracji. Personel ZRM lub pacjent przychodzący na SOR samodzielnie, mają obowiązek pobrania biletu nadającego choremu kod literowo – cyfrowy. W przypadku pacjenta, który samodzielnie przychodzi na SOR kod rozpoczyna się od litery „A”, kod pacjenta przywiezionego przez ZRM ma na początku literę „T”. Po zarejestrowaniu zostaje przeprowadzony wywiad i wyznaczony priorytet przyjęcia, informacje o stanie pacjenta i podjętych czynnościach są na bieżąco wprowadzane do systemu przez personel odpowiedzialny za triaż. Z ustaleń kontrolujących wynika, że na dalszym etapie obsługi pacjenta, system TOPSOR nie jest kompatybilny z systemem szpitalnym, w efekcie czego lekarz badający chorego, napotyka na trudności z wprowadzaniem danych o jego stanie. Taka sytuacja ma wpływ na bieżące odnotowywanie w systemie wszystkich etapów obsługi pacjenta, co przekłada się na realne odzwierciedlenie w raportach LPR czasu obsługi pacjenta przebywającego w szpitalnym oddziale ratunkowym. O zaistniałym problemie poinformowany został administrator systemu - Lotnicze Pogotowie Ratunkowe. Pomiar czasu w systemie TOPSOR kończy się w momencie wypisania pacjenta przez lekarza SOR (lub skierowania go na odpowiedni oddział).

W ramach wizji lokalnej Oddziału kontrolujący potwierdzili, że pacjenci mogą na wyświetlaczu zbiorczym obserwować informację o czasie oczekiwania na konsultację lekarską w ramach przydzielonego do nich przez system numerze, wydrukowanym w biletomacie.

SOR spełniania wymagania w zakresie obszarów działania, wyposażenia, minimalnych zasobów kadrowych, zapewnia całodobowy dostęp do badań laboratoryjnych i obrazowych, w tym także wykonywanych przyłóżkowo. Infrastruktura i wyposażenie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego zapewnia gotowość niesienia pomocy medycznej osobom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Wykorzystywanie Systemu TOPSOR oceniono jako właściwe, zgodne z zapisami rozporządzenia wyznaczającego standardy funkcjonowania trybów obsługi pacjentów.

Dokonane w toku kontroli ustalenia, uzasadniają wydanie oceny całościowej - pozytywnej. W związku z powyższym nie występują przesłanki do wydania zaleceń pokontrolnych.

Informuję, że zgodnie z § 25 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych, od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Podpis
Joanna Janiszewska-Bujała
Z-ca dyrektora
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania
Kryzysowego